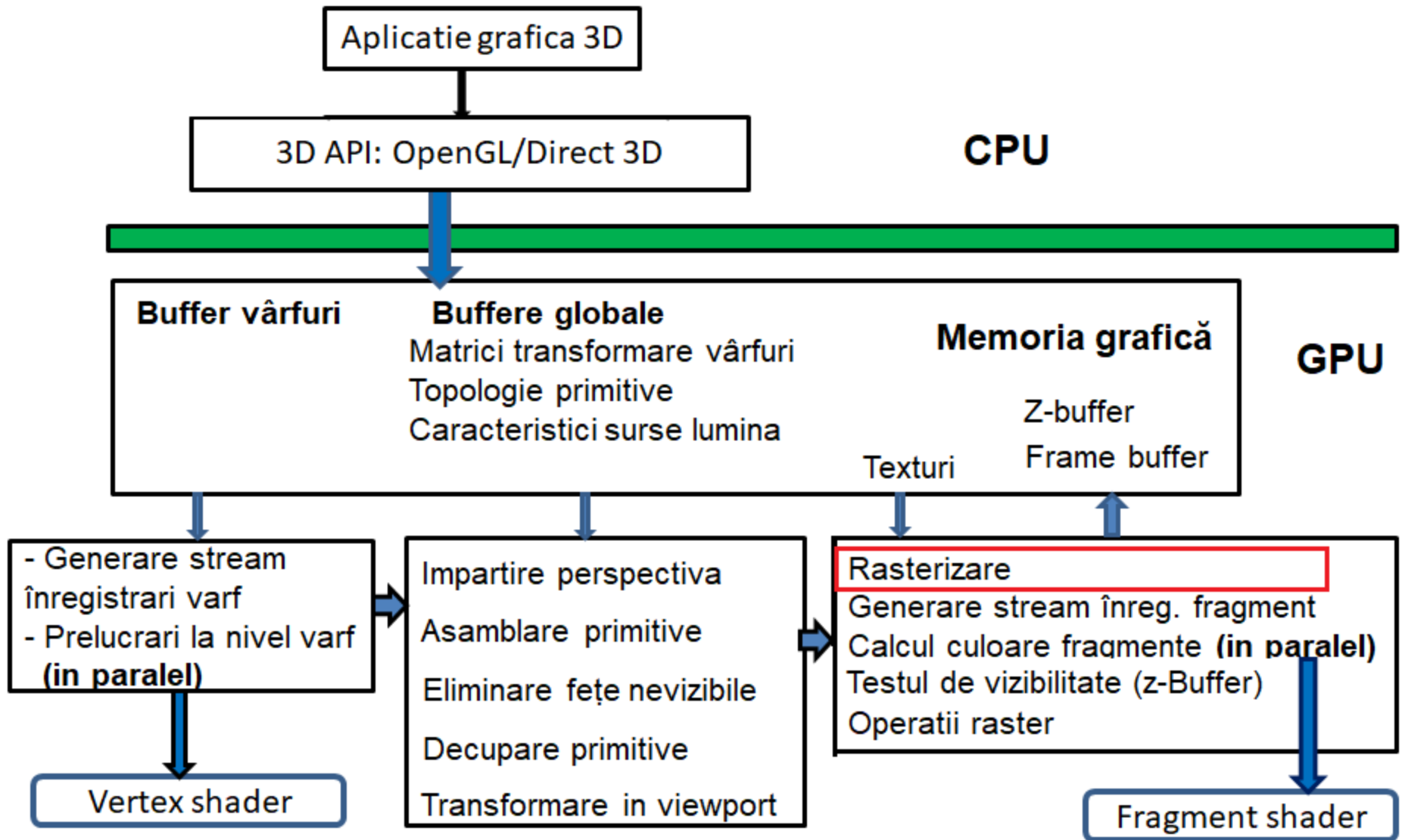

Rasterizarea primitivelor grafice -1

Prof. univ. dr. ing. Florica Moldoveanu

Curs Elemente de Grafică pe Calculator – UPB, Automatică și Calculatoare
2021-2022

Rasterizarea în banda grafică

Rasterizarea (1)

➤ **Primitive grafice acceptate in versiunile noi ale bibliotecii OpenGL(3.3+) sunt:**

- punctul
- linia, polilinia (LINE_STRIP, LINE_LOOP) – descompusa intr-o secventa de linii
- tringhiul, figurile compuse din mai multe triunghiuri (TRIANGLE_FAN, TRIANGLE_STRIP) – descompuse in secvente de triunghiuri.

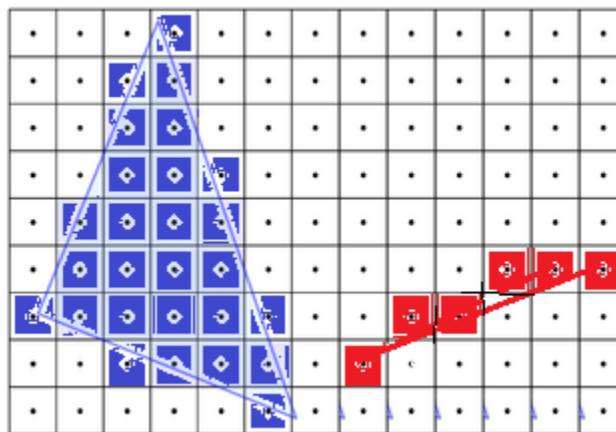
➤ **Primitivele rasterizate sunt:**

- **punctul**, definit prin coordonatele sale (x,y,z);
- **linia**, definita prin coordonatele extremitatilor sale, (x1,y1,z1) si (x2,y2,z2); specificate in aceasta ordine, **linia este un vector cu originea in (x1,y1,z1) si varful in (x2,y2,z2);**
- **suprafata triunghiulară**, definita prin coordonatele 3D ale varfurilor sale.

➤ **Coordonatele primitivelor rasterizate sunt raportate la spatiul (sistemul de coordonate) imagine – rezultate din transformarea in viewport**

Rasterizarea (1)

- Suprafața de afișare este un spațiu discret, alcatuit din celule de afișare adresate prin coordonate întregi, $(0,0) \leq (x,y) \leq (x_{\max}, y_{\max})$.
- Primitivele grafice sunt definite într-un plan analogic: coordonatele punctelor de pe traseul unui vector sau ale punctelor interioare unei suprafețe triunghiulare sunt numere reale.

➤ Rasterizarea:

- operația de discretizare a primitivelor grafice: descompunerea lor în fragmente care se afișează în pixelii suprafeței de afișare;
- are ca rezultat o aproximare în spațiul discret a primitivelor definite analitic.

Rasterizarea (2)

Algoritmii de rasterizare executati pe GPU integreaza:

1. Calculul coordonatelor (x,y) ale pixelilor in care se afiseaza fragmentele.
  2. Calculul coordonatei z a fiecarui fragment, prin interpolarea coordonatelor z ale varfurilor primitivei (vezi cursul 7: algoritmul Z-buffer).
  3. Interpolarea atributelor varfurilor primitivei care sunt transmise la fragment shader (iesiri din Vertex shader) : culoare, coordonate textura, ș.a.
  4. Calculul culorii fiecarui fragment, în fragment shader.
  5. Testul de vizibilitate (adancime) a fiecarui fragment si actualizarea culorii pixelului (vezi cursul 7: algoritmul Z-buffer).
- Algoritmii de rasterizare se deosebesc prin pasul 1, de aceea vom abstractiza operatiile din pasii 2, 3, 4 și 5 în functia **putpixel (int x, int y)**
- Coordonatele (x,y) sunt alese astfel incat sa fie cat mai apropiate de coord punctelor primitivei analitice.

Rasterizarea vectorilor

Ecuatia unui vector: $y = m \cdot x + b$

$m = (y_2 - y_1) / (x_2 - x_1)$ și $b = y_1 - m \cdot x_1$

(x_1, y_1) , (x_2, y_2) sunt adrese de pixeli

Consideram urmatorul algoritm de rasterizare a unui vector:

```
int x, x1, y1, x2, y2; float m, b, y;
```

```
putpixel(x1, y1);
```

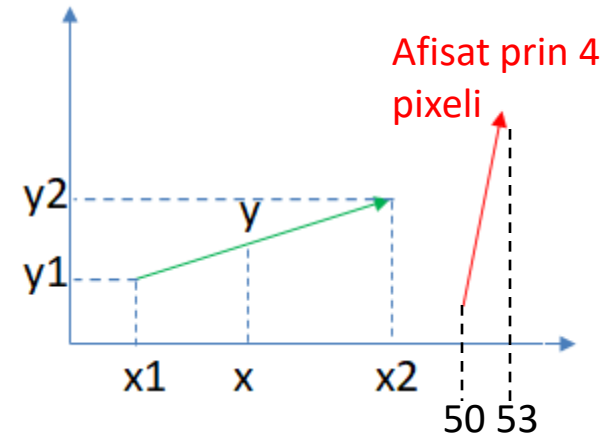
```
for(x=x1+1; x<x2; x++)
```

```
{ y=m*x+b ;
```

```
  putpixel(x, (int)(y+0.5)); //fragmentul se afiseaza in pixelul cu adresa cea mai apropiata de (x,y)
```

```
}
```

```
putpixel(x2, y2);
```


$m < 1 \rightarrow x++$

$m > 1 \rightarrow y++$

Dezavantaje algoritm:

- Nu se tine cont de panta drepte: vectorii cu panta mare (ex. cel rosu) sunt aproximati prin câțiva pixeli!
- Calculul fiecărei adrese de pixel contine operatii cu numere reale

Algoritmul Digital Differential Analyser (DDA)

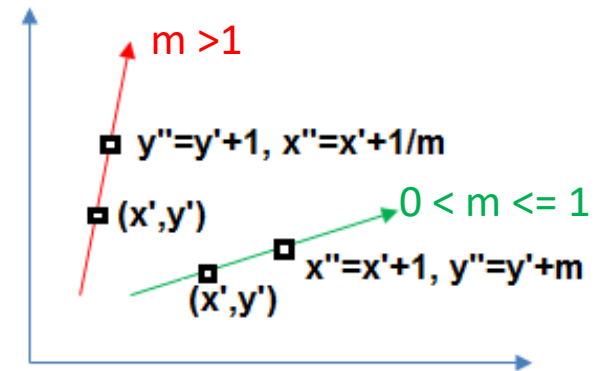
- Ține cont de panta vectorului
- Coordonatele pixelilor de pe traseul vectorului se obțin printr-un calcul incremental (eficient)

Fie (x', y') și (x'', y'') - 2 puncte succesive de pe vector

$$(y'' - y') / (x'' - x') = (y_2 - y_1) / (x_2 - x_1) = m$$

$|m| < 1$: se incrementează x : $x'' = x' + 1 \rightarrow y'' = y' + m$

$|m| > 1$: se incrementează y : $y'' = y' + 1 \rightarrow x'' = x' + 1/m$


```
void DDA(int x1, int y1, int x2, int y2)
```

```
{double m, absm, rx, ry; int x, y;
```

```
//vectorul se generează de la (x1,y1) la (x2,y2)
```

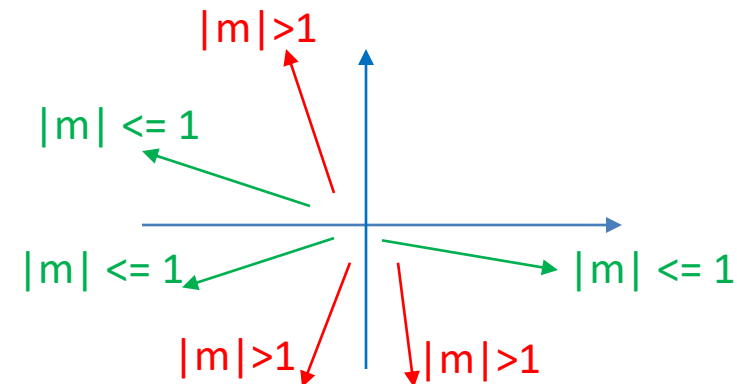
```
if(x1==x2) //vector vertical
```

```
{ if(y1>y2) {y=y1; y1=y2; y2=y;}
```

```
for(y=y1; y<=y2; y++) putpixel(x1,y);
```

```
return;
```

```
}
```


Algoritmul DDA(2)

```
if(y1==y2) //vector orizontal
{
    if(x1>x2)
        {x=x1; x1=x2; x2=x;}
    for(x=x1; x<= x2; x++) putpixel(x,y1);
    return;
}
m=(double)(y2-y1)/(x2-x1); absm=abs(m);
if(absm<=1 && x1>x2 || absm>1 && y1>y2)
    {x=x1; x1=x2; x2=x; y=y1; y1=y2; y2=y;}
putpixel(x1, y1);
if( absm<=1)
    for(x=x1+1, ry=y1; x<x2; x++)
        {ry+=m; putpixel(x, (int)(ry+0.5)); } // y = y + m
else
    {m=1/m;
    for(y=y1+1, rx=x1; y<y2; y++)
        {rx+=m; putpixel((int)(rx+0.5), y); } // x = x +1/m
    }
putpixel(x2, y2);
}
```

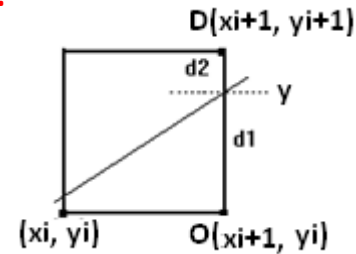
Dezavantaj: calcule cu numere reale

Algoritmul Bresenham (1)

- Contine numai operatii cu numere intregi.
- Coordonatele pixelilor de pe traseul vectorului se obtin prin calcul incremental.
- **Este definit pentru vectori din primul octant: vectori cu panta $0 < m \leq 1$**
- Pentru fiecare valoare a lui x , de la x_{min_vector} la x_{max_vector} , se alege acel punct al spațiului discret care este mai apropiat de punctul de pe vectorul teoretic.

- Fie $m = (y_2 - y_1) / (x_2 - x_1) = dy/dx$ panta vectorului,
- (x_i, y_i) ultimul punct de pe traseul vectorului în spațiul discret
- d_1 distanța de la punctul de pe vectorul teoretic, $(x_i + 1, y)$, la punctul $O(x_i + 1, y_i)$
- d_2 distanța de la punctul de pe vectorul teoretic la punctul $D(x_i + 1, y_i + 1)$.
- **O si D sunt adrese de pixeli (puncte ale spațiului discret)**

- Următorul punct al spațiului discret ales pentru aproximarea vectorului va fi:
  - O dacă $d_1 < d_2$, D în caz contrar.
  - Dacă $d_1 = d_2$ se poate alege oricare dintre cele două puncte.

Algoritmul Bresenham(2)

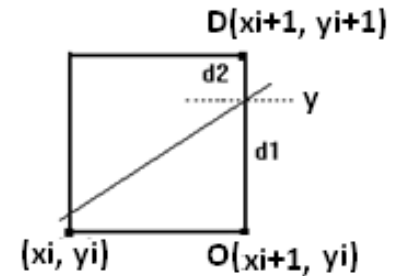
- Exprimăm diferența $d1-d2$:

$y=m*(x_i+1)+b$ este ordonata punctului de pe vectorul teoretic

$$d1= y - y_i= m*(x_i+1)+b-y_i$$

$$d2= y_i + 1-y= y_i+1-m*(x_i+1)-b$$

$$d1- d2= 2*m*(x_i+1)-2*y_i+2*b -1$$

- Se înlocuiește m cu dy/dx apoi se înmulțește în ambele părți cu dx . Rezultă:

$$t_i= (d1-d2)*dx= 2*dy*(x_i+1)-2*dx*y_i+2*b*dx-dx = 2*dy*x_i - 2*dx*y_i + 2*b*dx - dx + 2*dy$$

- t_i reprezintă eroarea de aproximare în pasul i : pe baza ei se alege urmatorul punct al spatiului discret

Notăm cu (x_{i+1}, y_{i+1}) punctul care se va alege în pasul i .

- Expresia erorii de aproximare în pasul $i+1$ este:

$$t_{i+1} = 2*dy*x_{i+1} - 2*dx*y_{i+1} + 2*b*dx - dx + 2*dy$$

Algoritmul Bresenham(3)

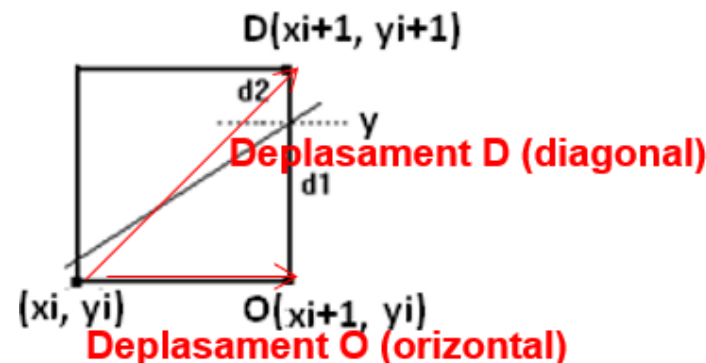
$$t_i = (d1 - d2) * dx = 2 * dy * x_i - 2 * dx * y_i + 2 * b * dx - dx + 2 * dy, \text{ (dx > 0)}$$

(1) Dacă $t_i \leq 0$ ($d1 \leq d2$), se alege punctul O: $x_{i+1} = x_i + 1, y_{i+1} = y_i$

Rezultă:

$$t_{i+1} = 2 * dy * (x_i + 1) - 2 * dx * y_i + 2 * b * dx - dx + 2 * dy$$

sau $t_{i+1} = t_i + 2 * dy = t_i + c1$

(2) Dacă $t_i > 0$, se alege punctul D, deci $x_{i+1} = x_i + 1$ și $y_{i+1} = y_i + 1$

Rezultă:

$$t_{i+1} = 2 * dy * (x_i + 1) - 2 * dx * (y_i + 1) + 2 * b * dx - dx + 2 * dy$$

sau $t_{i+1} = t_i + 2 * dy - 2 * dx = t_i + c2$

➤ Valoarea variabilei de test se obtine prin calcul incremental: adunarea unei constante intregi

Eroarea de aproximare pentru primul pas. Se inlocuiesc in t_i : $x_i = x1$ și $y_i = y1$:

$$t_1 = 2 * dy * x1 - 2 * dx * y1 + 2 * dy - dx + 2 * dx(y1 - (dy/dx) * x1)$$

sau $t_1 = 2 * dy - dx$

Algoritmul Bresenham(4)

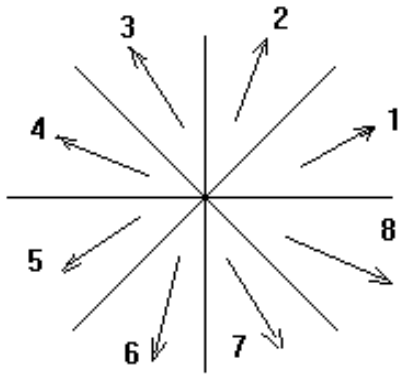
Implementare in C:

```
void Bres_vect(int x1, int y1, int x2, int y2)
{ //pentru vectori cu panta cuprinsă între 0 și 1
  int dx, c1, c2, x, y, t;
  dx=x2-x1;
  c1=(y2-y1)<<1; // 2*dy
  c2=c1-(dx<<1); // 2*dy - 2*dx
  t=c1-dx; // 2*dy - dx
  putpixel(x1, y1);
  for(x=x1+1, y=y1; x<x2; x++)
  { if(t<0) t+= c1; //deplasament O
    else { t+= c2; y++;} // deplasament D
    putpixel(x,y);
  }
  putpixel(x2,y2);
}
```

Algorítmul Bresenham- generalizare(1)

Generalizarea algoritmului Bresenham pentru vectori de orice panta

- Vectorii definiți în planul XOY pot fi clasificați, pe baza pantei, în **opt clase geometrice**, numite “**octanți**”
- Un vector care aparține unui octant O are 7 vectori simetrici în ceilalți 7 octanți

$$dx = x_2 - x_1 \text{ și } dy = y_2 - y_1$$

octantul 1: $dx > 0$ și $dy > 0$ și $dx \geq dy$;

octantul 2: $dx > 0$ și $dy > 0$ și $dx < dy$;

octantul 3: $dx < 0$ și $dy > 0$ și $\text{abs}(dx) < dy$;

octantul 4: $dx < 0$ și $dy > 0$ și $\text{abs}(dx) \geq dy$;

octantul 5: $dx < 0$ și $dy < 0$ și $\text{abs}(dx) \geq \text{abs}(dy)$;

octantul 6: $dx < 0$ și $dy < 0$ și $\text{abs}(dx) < \text{abs}(dy)$;

octantul 7: $dx > 0$ și $dy < 0$ și $dx < \text{abs}(dy)$;

octantul 8: $dx > 0$ și $dy < 0$ și $dx \geq \text{abs}(dy)$;

Algorítmul Bresenham -generalizare(2)

Intr-un pas al algoritmului generalizat sunt posibile urmatoarele deplasamente:

+h, deplasamentul orizontal spre dreapta (în sensul crescător al axei x): x++

-h, deplasamentul orizontal spre stânga (în sensul descrescător al axei x): x--

+v, deplasamentul vertical în sus (în sensul crescător al axei y): y++

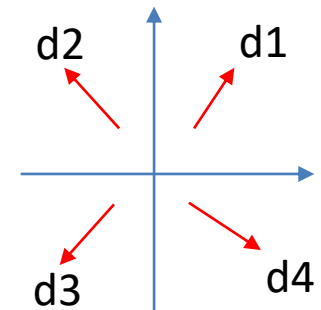
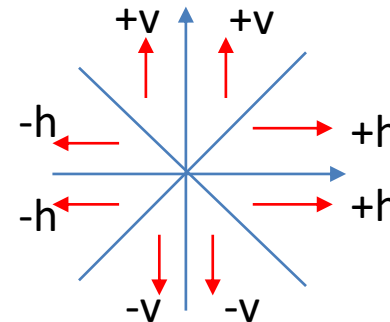
-v, deplasamentul vertical în jos (în sensul descrescător al axei y): y--

d1, deplasamentul diagonal dreapta-sus: x++; y++

d2, deplasamentul diagonal stânga-sus: x--; y++

d3, deplasamentul diagonal stânga-jos: x--; y--

d4, deplasamentul diagonal dreapta-jos: x++; y--

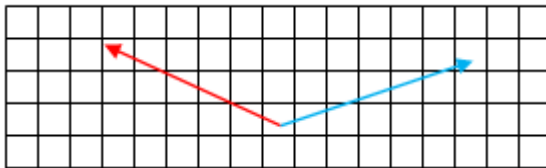
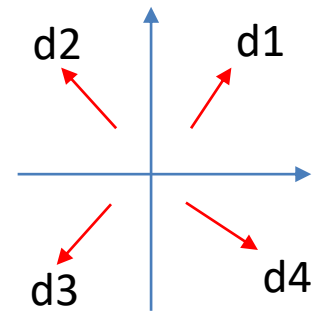
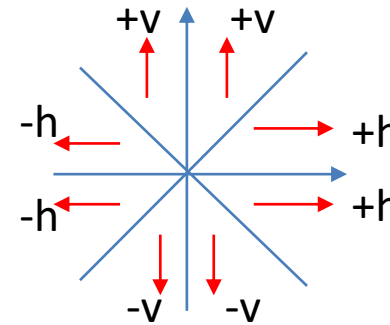

Octant	1	2	3	4	5	6	7	8
Deplas O	+h	+v	+v	-h	-h	-v	-v	+h
Deplas D	d1	d1	d2	d2	d3	d3	d4	d4

Correspondența între deplasamentul ales într-un pas al algoritmului Bresenham (punctul O sau punctul D) și deplasamentele echivalente pentru vectorii simetrici din ceilalti octanti:

Algoritmul Bresenham -generalizare(2)

Octant	1	2	3	4	5	6	7	8
Deplas O	+h	+v	+v	-h	-h	-v	-v	+h
Deplas D	d1	d1	d2	d2	d3	d3	d4	d4

Vectorul care trebuie generat:

$(x_1 = 10, y_1 = 3) - (x_2 = 5, y_2 = 5)$

$dx = -5; dy = 2; \text{abs}(dx) > dy \rightarrow$ Vectorul face parte din octantul 4

Vectorul simetric din octantul 1

$(x_1 = 10, y_1 = 3) - (x_2 = 15, y_2 = 5)$

$dx = 5; dy = 2$

În fiecare pas al algoritmului Bresenham generalizat:

- Se determina tipul deplasamentului pentru urmatorul pixel al vectorului simetric din oct. 1
- Se calculeaza coordonatele punctului de pe vectorul care trebuie generat:
  - Pentru deplasament O: $x--$
  - Pentru deplasament D: $x--; y++$

Algoritmul Bresenham - generalizare(3)

Algoritmul Bresenham generalizat - implementare in C

```
void Bres_general(int x1, int y1, int x2, int y2)
```

```
{ int x, y, i, oct, dx, dy, absdx, absdy, c1, c2, t;
```

```
  if(x1==x2) //vertical
```

```
  { if(y1>y2){y=y1; y1=y2; y2=y;}
```

```
    for(y=y1; y<=y2;y++)
```

```
      putpixel(x1,y);
```

```
    return;
```

```
  }
```

```
  if(y1==y2) //orizontal
```

```
  {if(x1>x2) {x=x1; x1=x2; x2=x;}
```

```
    for(x=x1; x<= x2; x++)
```

```
      putpixel(x,y1);
```

```
    return;
```

```
  }
```


Algorítmul Bresenham - generalizare (4)

```
dx= x2-x1; dy= y2-y1; absdx= abs(dx); absdy= abs(dy);
```

```
if(dx>0)//oct=1,2,7,8
```

```
{ if(dy>0)// oct=1,2
```

```
  if(dx>=dy) oct=1; else oct=2;
```

```
  else
```

```
    if(dx>=absdy) oct=8; else oct=7;
```

```
}
```

```
else//3,4,5,6
```

```
{ if(dy>0)// oct=3,4
```

```
  if(absdx>=dy) oct=4; else oct=3;
```

```
  else
```

```
    if(absdx>=absdy) oct=5; else oct=6;
```

```
}
```

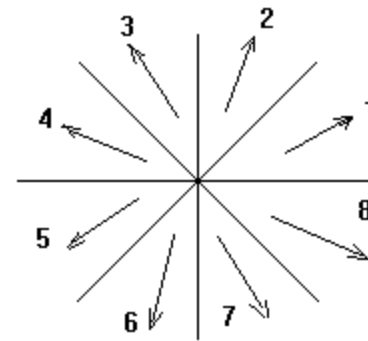
```
// Numărul de pași la execuția algoritmului generalizat este maxim(abs(dx), abs(dy))
```

```
// Dacă abs(dy) > abs(dx), se inversează rolul variabilelor absdx și absdy în calculul constantelor c1 și c2
```

```
if(absdy>absdx) // adresele de pe traseul vectorului se obtin prin incrementarea lui y
```

```
{x=absdx; absdx=absdy;absdy=x;}
```

```
c1= absdy<<1; c2= c1-(absdx<<1); t= c1-absdx;
```



```

putpixel(x1,y1);
for(i=1, x=x1, y=y1; i<absdx; i++)

```

```

{ if(t<0) // deplasament O

```

```

    {t+=c1;

```

```

        switch(oct)

```

```

        {case 1: case 8: x++; break; // +h

```

```

        case 4: case 5: x--;break; // -h

```

```

        case 2: case 3: y++;break; // +v

```

```

        case 6: case 7: y--;break; // -v

```

```

        }

```

```

    }

```

```

else

```

```

    {t+=c2 // deplasament D

```

```

        switch(oct)

```

```

        {case 1: case 2: x++; y++; break; // d1

```

```

        case 3: case 4: x--; y++; break; // d2

```

```

        case 5: case 6: x--; y--; break; // d3

```

```

        case 7: case 8: x++; y--; break; // d4

```

```

        }

```

```

    }

```

```

    putpixel(x,y);

```

```

} putpixel(x2,y2);

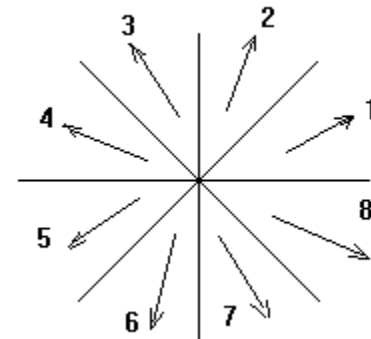
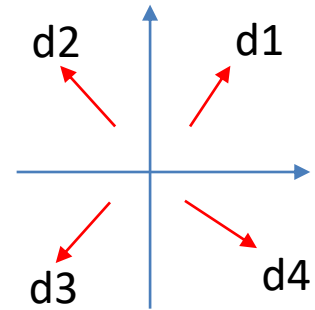
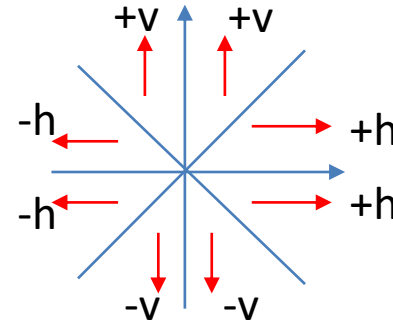
```

```

}

```

Algoritmul Bresenham - generalizare (5)

Generarea liniilor întrerupte

```
void Bres_gen(int x1, int y1, int x2, int y2, int şablon)
```

```
{ // şablon: defineşte tipul de linie întreruptă - întreg pe 16 biţi cu valori 0 şi 1
```

```
  // se suprapune şablonul pe traseul vectorului: se afişează numai acei pixeli ai vectorului pentru care
```

```
    // bitul şablonului = 1
```

```
  int val, bit, biţi[16] ;
```

```
  // se extrag biţii şablonului în vectorul biţi
```

```
  for(int i=0, val=1; i<16; i++)
```

```
  { if (şablon & val) biţi[i] = 1; else biţi[i] = 0;
```

```
    val = val << 1;
```

```
  }
```

```
  .....
```

```
  if(biţi[0]) putpixel(x1,y1);
```

```
  for(i=1, x=x1, y=y1, bit=1; i<absdx; i++)
```

```
  { .....
```

```
    if(biţi[(bit++) % 16]) putpixel(x,y); // se repetă şablonul din 16 în 16 pixeli
```

```
  }
```

```
  if(biţi[bit % 16]) putpixel(x2,y2);
```

```
}
```

